

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. kesäkuuta 2017
(OR. en)

10474/17

**CYBER 98
RELEX 554
POLMIL 77
CFSP/PESC 557**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	19. kesäkuuta 2017
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	9916/17
Asia:	Neuvoston päätelmät EU:n yhteistä diplomaattista vastausta haitallisiin kybertoiimiin koskevista puitteista ("kyberdiplomatian välineistö"), 19. kesäkuuta 2017

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston päätelmät EU:n yhteistä diplomaattista vastausta haitallisiin kybertoiimiin koskevista puitteista ("kyberdiplomatian välineistö"). Ulkoasiain neuvosto hyväksyi päätelmät 3551. istunnossaan 19. kesäkuuta 2017.

**NEUVOSTON PÄÄTELMÄT EU:N YHTEISTÄ DIPLOMAATTISTA VASTAUSTA
HAITALLISIIN KYBERTOIMIIN KOSKEVISTA PUITTEISTA
("KYBERDIPLOMATIAN VÄLINEISTÖ")**

Euroopan unionin neuvosto antoi seuraavat päätelmät:

1. EU toteaa, että kybertoimintaympäristö tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia, mutta myös asettaa jatkuvasti muuttuvia haasteita EU:n ulkoisille politiikoille, muun muassa yhteiselle ulko- ja turvallisuuspolitiikalle, ja se vahvistaa, että on yhä kasvavassa määrin tarpeen suojella EU:n, sen jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten koskemattomuutta ja turvallisuutta kyberuhkilta ja haitallisilta kybertoimilta.

EU palauttaa mieleen päätelmänsä EU:n kyberturvallisuusstrategiasta¹, ja erityisesti vakaan aikomuksensa pitää kybertoimintaympäristö avoimena, vapaana, vakaana ja turvallisena ympäristönä, jossa perusoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta sovelletaan täysimääräisesti. Se palauttaa mieleen myös päätelmänsä kyberdiplomatiasta², erityisesti sen, että kyberdiplomatiaa koskeva yhteinen ja kokonaisvaltainen EU:n toimintamalli voisi edistää konfliktien ehkäisyä, kyberturvallisuuteen liittyvien uhkien lieventämistä ja kansainvälisten suhteiden vakauden parantamista.

EU ja sen jäsenvaltiot toteavat, että on tärkeää pitää yllä EU:n nykyistä sitoutumista kyberdiplomatiaan ja että EU:n kyberaloitteissa tarvitaan johdonmukaisuutta, jotta voidaan tehokkaasti vahvistaa kyberuhkien sietokykyä; ne ovat halukkaita tehostamaan edelleen kyberalan vuoropuhelua koskevia toimiaan tehokkaan poliittisen koordinoinnin puitteissa; ja ne korostavat olevan tärkeää kehittää kolmansien maiden kybervalmiuksia.

2. EU on huolissaan sekä valtiollisten että valtiosta riippumattomien toimijoiden lisääntyvästä kyvystä ja halusta pyrkiä tavoitteisiinsa toteuttamalla haitallisia kybertoimia, joiden soveltamisala, laajuus, kesto, intensiteetti, monimutkaisuus, kehittyneisyys ja vaikutukset vaihtelevat.

¹ Asiak. 12109/13.

² Asiak. 6122/15.

EU toteaa, että haitalliset kybertoimet voivat olla kansainvälisen oikeuden mukaan laittomia tekoja, ja korostaa, että jäsenvaltioiden ei tulisi harjoittaa eikä tietoisesti tukea tieto- ja viestintäteknologiatoimia, jotka ovat niiden kansainvälisen oikeuden mukaisten velvoitteiden vastaisia, eikä niiden tulisi tietoisesti sallia aluettaan käytettävän tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäviin kansainvälisiin laittomiin tekoihin, kuten vuonna 2015 julkaistussa Yhdistyneiden kansakuntien hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän raportissa todetaan.

3. EU palauttaa mieleen EU:n ja sen jäsenvaltioiden pyrkimykset parantaa kyberuhkien sietokykyä erityisesti verkko- ja tietoturvadirektiivin ja siinä säädettyjen operatiivisten yhteistyömekanismien täytäntöönpanon avulla, ja sen, että haitalliset kybertoimet tietojärjestelmiä vastaan, sellaisina kuin ne on määritelty EU:n lainsäädännössä, katsotaan rikoksiksi ja että tällaisten rikosten tehokas tutkinta ja syytteenpano on edelleen jäsenvaltioiden yhteinen pyrkimys.

EU ja sen jäsenvaltiot panevat merkille Yhdistyneiden kansakuntien hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän parhaillaan käynnissä olevan työn tieto- ja televiestintätekniikan alalla kansainvälisen turvallisuuden yhteydessä vuosien 2010, 2013 ja 2015 raporttien³ pohjalta, ja niiden aikomuksena on pysyä lujasti yksimielisinä siitä, että nykyinen kansainvälinen oikeus on sovellettavissa kybertoimintaympäristöön. EU ja sen jäsenvaltiot ovat vahvasti sitoutuneet tukemaan aktiivisesti sellaisten vapaaehtoisten, ei-sitovien normien kehittämistä, jotka koskevat vastuullista valtion käyttäytymistä kybertoimintaympäristössä, ja Etyjin hyväksymiä alueellisia luottamusta lisääviä toimia⁴ tieto- ja viestintäteknologian käytöstä aiheutuvien konfliktien riskin vähentämiseksi.

EU vahvistaa uudelleen olevansa sitoutunut kybertoimintaympäristössä ilmenevien kansainvälisten riitojen selvittämiseen rauhanomaisin keinoin ja siihen, että kaikilla EU:n diplomaattisilla ponnisteluilla olisi ensisijaisesti pyrittävä edistämään turvallisuutta ja vakautta kybertoimintaympäristössä lisäämällä kansainvälistä yhteistyötä, sekä vähentämään tieto- ja viestintätekniikan häiriöistä mahdollisesti johtuvaa väärinkäsitysten, eskaloitumisen ja konfliktien riskiä. Tältä osin EU palauttaa mieleen YK:n yleiskokouksen kehotuksen YK:n jäsenvaltioille, että niiden on noudatettava Yhdistyneiden kansakuntien hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän raporttien suosituksia tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäessään.

³ Asiak. A/68/98 ja A/70/174.

⁴ PC.DEC/1106, 3. joulukuuta 2013, ja PC.DEC/1202, 10. maaliskuuta 2016.

4. EU korostaa, että kun selkeästi ilmoitetaan todennäköiset seuraukset, jotka aiheutuvat EU:n yhteisestä diplomaattisesta vastauksesta tällaisiin haitallisiin kybert toimiin, tämä vaikuttaa potentiaalisten hyökkääjien käyttäytymiseen kybert toimintaympäristössä ja vahvistaa siten EU:n ja sen jäsenvaltioiden turvallisuutta. EU muistuttaa, että tietyn toimen lukeminen valtiollisen tai valtiosta riippumattoman toimijan syyksi on suvereeni poliittinen päätös, joka perustuu kaikista lähteistä saatavaan tiedustelutietoon ja joka olisi vahvistettava valtion vastuuta koskevan kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Tältä osin EU korostaa, että EU:n yhteisessä diplomaattisessa vastauksessa haitallisiin kybert toimiin kaikki toimenpiteet eivät edellytä lukemista valtiollisen tai valtiosta riippumattoman toimijan syyksi.

5. EU vahvistaa, että yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan kuuluvat toimenpiteet ja mukaan lukien tarvittaessa rajoittavat toimenpiteet, jotka on hyväksytty perussopimusten asianomaisten määräysten mukaisesti, soveltuvat EU:n yhteistä diplomaattista vastausta haitallisiin kybert toimiin koskeviksi puitteiksi, ja niillä tulisi kannustaa yhteistyön tekemistä, helpottaa välittömien ja pitkän aikavälin uhkien vähentämistä ja vaikuttaa potentiaalisten hyökkääjien käyttäytymiseen pitkällä aikavälillä. EU pyrkii edelleen kehittämään EU:n yhteistä diplomaattista vastausta haitallisiin kybert toimiin koskevia puitteita pitäen ohjenuoranaan seuraavia pääperiaatteita:

- suojellaan EU:n, sen jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten koskemattomuutta ja turvallisuutta,
- otetaan asianomaisten valtion kanssa huomioon EU:n ulkosuhteiden laajempi konteksti,
- huolehditaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) mukaisten yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden saavuttamisesta ja niiden saavuttamiseksi määrätyistä menettelyistä,
- pidetään perustana jäsenvaltioiden kesken sovittua yhteistä tilannetietoisuutta konkreettisen tilanteen tarpeita vastaavasti,
- huolehditaan oikeasuhteisuudesta kybert oimen soveltamisalan, laajuuden, keston, intensiteetin, monimutkaisuuden, kehittyneisyyden ja vaikutusten osalta, ja
- noudatetaan asiassa sovellettavaa kansainvälistä oikeutta; ei loukata perusoikeuksia ja -vapauksia.

6. EU kehottaa jäsenvaltioita, Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) ja komissiota kehittämään täysimääräisesti EU:n yhteistä diplomaattista vastausta haitallisiin kybert toimiin koskevia puitteita ja vahvistaa tässä yhteydessä sitoutuvansa jatkamaan työskentelyä näiden puitteiden parissa yhteistyössä komission, EUH:n ja muiden asianomaisten osapuolten kanssa ottamalla käyttöön täytäntöönpanon suuntaviivat, mukaan lukien valmistelevat käytännöt ja viestintämenettelyt sekä testaamaan niitä asianmukaisin harjoituksin.